

เอกสารผลงาน

เรื่อง

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด
กรณีศึกษา : จังหวัดกำแพงเพชร

โดย

นางสาวเพ็ญรวี พัยพิเศษ

นักวิชาการแรงงาน 6 ว

ผู้ขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

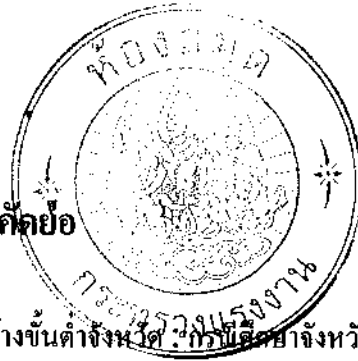
นักวิชาการแรงงาน 7 ว

สำนักงานแรงงานจังหวัดนครพนม

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงาน

บทคัดย่อ

เพื่อรวี พยัเทศ : การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด : การศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
ผลงานวิชาการฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการกำหนดอัตราค่าจ้างของจังหวัดกำแพงเพชร
ในช่วงเวลา พ.ศ. 2543 – พ.ศ.2548 โดยศึกษาจากเอกสารแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่เอกสารทาง
วิชาการที่สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้างพิมพ์เผยแพร่ รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการอัตรา
ค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดและจากการสังเกตการณ์ระหว่างการประชุม

ผลการศึกษา พบว่า การพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของจังหวัดกำแพงเพชร ขึ้นอยู่กับ
สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจในขณะนั้น หากเศรษฐกิจอยู่ในช่วงตกต่ำหรือเพิ่งฟื้นตัว จะพิจารณา
ไม่ปรับ แต่ถ้เศรษฐกิจอยู่ในช่วงเจริญเติบโต มีภาวะเงินเฟ้อสูง ส่งผลกระทบต่อค่าครองชีพของ
ลูกจ้าง จะพิจารณาให้ปรับ แต่มีบางช่วงที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะปกติ ไม่เป็นไปในแนวทางใด
แนวทางหนึ่งอย่างชัดเจน การประชุมจะมีบรรยากาศตึงเครียดเพราะฝ่ายนายจ้าง และลูกจ้าง ต่าง
ต้องการให้ผลการพิจารณาเป็นประโยชน์ในฝ่ายคน ซึ่งในกรณีนี้ความเห็นของผู้แทนภาครัฐ
โดยเฉพาะประธานจะมีผลต่อมติที่ประชุมมาก

สำหรับอัตราที่จะใช้ปรับกรณีที่ประชุมมีมติให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำนั้น ในช่วงแรก ๆ ฝ่าย
ลูกจ้างจะเป็นผู้เสนออัตราที่จะขอปรับอยู่ระหว่าง 2-5 บาท และนายจ้างจะต่อรองจนได้อัตราที่ตกลง
กันได้ (ส่วนใหญ่คือ 2 บาท) แต่ในระยะหลังได้ใช้ตารางการปรับค่าจ้างตามอัตราเงินเฟ้อเป็นฐานให้
อนุกรรมการฯ ได้พิจารณาพร้อมกันกำหนดอัตราที่จะปรับ

จังหวัดกำแพงเพชร มีคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ในช่วง พ.ศ.2543 – พ.ศ.2548
จำนวน 3 ชุด มีอนุกรรมการฝ่ายนายจ้าง และลูกจ้างดำรงตำแหน่งมากกว่า 1 ครั้ง จำนวน 3 คน
สำหรับความเข้มแข็งในการเจรจาต่อรองนั้น ฝ่ายนายจ้างจะมีความเข้มแข็งทุกคนจากประสบการณ์
การทำงาน ระดับการศึกษา ส่วนฝ่ายลูกจ้างถึงแม้จะมีบางคนไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น แต่จะมี
ลูกจ้างคนอื่นที่มีความเข้มแข็ง ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนอย่างจริงจัง มีความสามารถในการเจรจา
ต่อรองกับฝ่ายนายจ้างอย่างไม่เสียเปรียบ ส่วนผู้แทนภาครัฐจะวางตัวเป็นกลาง ยกเว้นหากฝ่าย
นายจ้างและลูกจ้างไม่สามารถตกลงกันได้ ฝ่ายภาครัฐจะให้ความเห็นเพิ่มเติม

112.05.6

พ895ก

2549

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

11838

การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

จังหวัดกำแพงเพชร มีการประชุมเพื่อพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จำนวน 7 ครั้ง มีมติให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 4 ครั้ง ไม่ปรับ 3 ครั้ง คณะกรรมการค่าจ้างเห็นชอบตามผลการพิจารณาของจังหวัดทุกครั้ง ผลการประชุมเป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของทุกฝ่าย 6 ครั้ง ไม่ครบทุกฝ่าย 1 ครั้ง เนื่องจากตกลงกันไม่ได้ ประธานได้ไกล่เกลี่ยขอให้ปรับขึ้น 1 บาท

ปัญหาและข้อจำกัดคืออนุกรรมการฝ่ายนายจ้าง และลูกจ้าง ไม่สามารถเข้าประชุมได้ครบทุกคนในการประชุมแต่ละครั้ง ข้อมูลกลุ่มที่ 2 คือข้อมูลกลุ่มความสามารถในการจ่ายของนายจ้างมีข้อมูลในระดับจังหวัดน้อยและฝ่ายเลขานุการยังมีความรู้ความชำนาญด้านวิชาการไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมืออาชีพ

ข้อเสนอแนะคือการปรับปรุงค่าตอบแทนอนุกรรมการฝ่ายนายจ้าง และลูกจ้างให้คุ้มค่ากับภาระหน้าที่ และเพียงพอต่อแรงจูงใจในการสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้แทนและการเข้าประชุม รวมทั้งการอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้อนุกรรมการทุกคน โดยปรับเปลี่ยนวิธีการจัดให้สะดวกต่อการเข้ารับการอบรม และการจัดอบรมเป็นพิเศษสำหรับแรงงานจังหวัดและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานค่าจ้าง

คำนำ

การศึกษา การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรฉบับนี้ เป็นการศึกษาเพื่อนำไปประกอบเป็นผลงานวิชาการในการขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการแรงงาน 7 ว สำนักงานแรงงานจังหวัดนครพนม สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ผู้ศึกษาได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานเลขานุการ คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดกำแพงเพชร ตั้งแต่เริ่มแรกเมื่อปี พ.ศ. 2543 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ซึ่งจากการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ทำให้มีความสนใจที่จะ จัดทำเอกสารการศึกษาลักษณะนี้ขึ้น เพื่อสรุปรวบรวมผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดกำแพงเพชร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดค่าจ้างของจังหวัด รวมทั้งวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นในประเด็นที่ศึกษา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานในครั้งที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุม ขอขอบคุณแรงงานจังหวัดทุกท่าน ที่ให้โอกาสผู้ศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่งานค่าจ้าง ขอขอบคุณอนุกรรมการฯ ที่ให้ความร่วมมือ ในการเข้าประชุมและเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัด กำแพงเพชรทุกท่านที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ศึกษาด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณ กลุ่มงานพัฒนาระบบรายได้และค่าจ้างขั้นต่ำที่สนับสนุนความรู้ด้านวิชาการและตอบข้อซักถาม ต่าง ๆ ของจังหวัด สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาหวังว่าผลงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษา และพิจารณาปรับใช้ตามความเหมาะสมต่อไป ทั้งนี้หากมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องใด ๆ ผู้ศึกษาขอน้อมรับด้วยความยินดียิ่ง

เพ็ญรวี พยัคเดช

มีนาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	4
1.4 วิธีการศึกษา	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา	5
บทที่ 2 การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	
2.1 ความหมายของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	6
2.2 คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	6
2.3 การประชุมคณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	8
2.4 ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	9
บทที่ 3 ผลการศึกษา	
3.1 ประเด็นการศึกษา	14
3.2 ผลการศึกษา	
3.2.1 คณะอนุกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดกำแพงเพชร	
3.2.1.1 อนุกรรมการฝ่ายภาครัฐ	15
3.2.1.2 อนุกรรมการฝ่ายนายจ้าง	17
3.2.1.3 อนุกรรมการฝ่ายลูกจ้าง	18

3.2.2 การประชุมเพื่อพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด	
3.2.2.1 องค์ประชุม	19
3.2.2.2 ประธานการประชุม	21
3.2.2.3 ข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	22
3.2.2.4 งบประมาณในการจัดประชุม	25
3.2.2.5 วิธีการประชุม	26
3.2.3 ผลการประชุมเพื่อพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดและ ผลการพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้าง	29
บทที่ 4 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
4.1 สรุปผลการศึกษา	39
4.2 ปัญหา — ข้อจำกัด	41
4.3 ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	46
ภาคผนวก	48
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดกำแพงเพชร	49